Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
JULIANE KOKOTT
esitatud 8. juulil 2021 [1]

Kohtuasi C-874/19 P

Aeris Invest Sàrl
versus
Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)
ja
kohtuasi C-934/19 P
Algebris (UK) Ltd,
Anchorage Capital Group LLC
versus

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Apellatsioonkaebused – Pangandusliit – Krediidiasutuste ja teatavate investeerimisühingute ühtne kriisilahenduskord – Banco Popular Español kriisilahendus – Määrus (EL) nr 806/2014 – Kriisilahendusskeemi vastuvõtmine – Ettevõtte võõrandamise vahend – Artikkel 20 – Hindamine kriisilahenduse eesmärgil – Asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamine ja konverteerimine – Esialgne hindamine – Mõiste – Lõpliku järelhindamise läbiviimise nõue – Aktsionäride ja võlausaldajate kaitse – Korrigeerimine vastavalt määruse nr 806/2014 artikli 20 lõikele 12 – Põhimõte „no creditor worse off“ – Euroopa Liidu põhiõiguste harta – Artikkel 17 – Omandi kaitse

I. Sissejuhatus

1. Panga kriisilahenduse korral on keskne osa ajal. Selleks, et finantsturgusid ja hoiustajaid mitte ärevaks muuta ning vältida nn *bank runs*'e, peab kriisilahendusasutustel olema õigus teha mõne päeva jooksul otsus panga kriisilahenduse kohta ja see ellu viia. Sellise otsuse ulatus on oluline, sest nimetatud otsus ei tähenda teatavatel asjaoludel mitte ainult põhjalikku sekkumist aktsionäride ja võlausaldajate omandiõigustesse, vaid loob enamasti ka pöördumatud faktilised asjaolud.

2. Asjaomase panga aktsionäride ja võlausaldajate jaoks on seega määrava tähtsusega raskustesse sattunud panga vara ja kohustuste eelnev hindamine. Selle tulemusest sõltub, milliseid kriisilahenduse vahendeid rakendatakse ning millises ulatuses osalevad aktsionärid ja võlausaldajad kahjumi katmises.

[1] Algkeel: saksa.

3. Hispaania Banco Populari puhul, mille suhtes kohaldati 2017. aastal esimese krediidiasutusena kriisilahendust Euroopa tasandil, jõudis Ühtne Kriisilahendusnõukogu (Single Resolution Board, edaspidi „kriisilahendusnõukogu") järeldusele, et nimetatud panga kahjumi katmiseks oli kõigepealt vajalik panga aktsiate tühistamine ja panga suhtes olevate nõuete allahindamine nelja miljardi euro ulatuses. Alles seejärel sai ülejäänud vara, õigused ja kohustused üle anda Banco Santanderile, kes maksis selle eest sümboolselt ühe euro. Määrava tähtsusega hindamised tuli läbi viia ekstreemse ajasurve all.

4. Käesolevad apellatsioonimenetlused käsitlevad aga küsimust, kas, ja kui see on nii, siis millistel tingimustel saavad Banco Populari endised aktsionärid ja võlausaldajad nõuda pärast seda, kui nende kapitaliinstrumendid on juba täielikult alla hinnatud või tühistatud ning Banco Popular on Banco Santanderiga ühinemise tõttu lakanud eksisteerimast, lõplikku järelhindamist.

II. Õiguslik raamistik

5. Mõlema apellatsioonkaebuse õigusliku raamistiku moodustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (edaspidi „ühtse kriisilahenduskorra määrus").[2]

6. Selle määruse põhjendused 56–64 on sõnastatud järgmiselt:

„(56) Selleks et finantsturgusid ja majandust minimaalselt häirida, tuleks kriisilahendusmenetlus lõpule viia lühikese ajaga. […]

(58) […] Kriisilahenduse eesmärgid peaksid […] olema oluliste finantsteenuste jätkamise tagamine, finantssüsteemi stabiilsuse säilitamine, moraaliriski vähendamine, vähendades sõltuvust maksejõuetutele ettevõtjatele antavast avaliku sektori finantstoetusest, ning hoiustajate kaitse.

[…]

(63) Selleks et kaitsta aktsionäride ja võlausaldajate õigusi, tuleks kehtestada selged kohustused seoses kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste hindamisega ning […] sellise kohtlemise hindamisega, mille osaliseks aktsionärid ja võlausaldajad oleksid saanud juhul, kui ettevõtja oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses. […] Enne kriisilahenduse meetme võtmist tuleks ettevõtja vara ja kohustusi õiglaselt, konservatiivselt ja realistlikult hinnata. Sellise hindamise suhtes tuleks kaebeõigust kohaldada ainult koos kriisilahendusotsusega. Lisaks tuleks […] teha pärast kriisilahenduse vahendite kohaldamist tagasivaateline võrdlus, et hinnata, kuidas on aktsionäre ja võlausaldajaid koheldud tegelikult ja kuidas oleks neid koheldud tavalises maksejõuetusmenetluses. Kui tehakse kindlaks, et aktsionäride ja võlausaldajate nõuded on rahuldatud määral, mis on väiksem kui tavalises maksejõuetusmenetluses nõuete rahuldamise määr, peaks neil olema õigus saada käesoleva määrusega nõutavatel juhtudel vahe ulatuses hüvitist. Kui see vahe on olemas, tuleks see vajaduse korral maksta välja käesoleva määruse kohaselt asutatavast fondist.

[2] ELT 2014, L 225, lk 1; parandused ELT 2014, L 372, lk 9; ELT 2021, L 178, lk 12–13.

(64) […] Küsimuse pakilisust arvestades peaks kriisilahendusnõukogul olema võimalik teostada maksejõuetu ettevõtja vara või kohustuste kiirhindamine. See hindamine peaks olema esialgne ning kehtima hetkeni, kui on läbi viidud sõltumatu hindamine."

7. Selle määruse artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

30) „ettevõtte võõrandamise vahend" – kord, mida kriisilahendusasutus kasutab kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni emiteeritud omandiõiguse instrumentide või kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni vara, õiguste või kohustuste üleandmiseks omandajale, kes ei ole sildasutus, vastavalt artiklile 24;

[…]

40) „omavahendid"– omavahendid, nagu määratletud määruse (EL) nr 575/2013 [Capital Requirements Regulation, edaspidi „CRR"[3]] artikli 4 lõike 1 punktis 118;

[…]

45) „esimese taseme põhiomavahendite instrumendid" – [CRR] artikli 28 lõigetes 1–4, artikli 29 lõigetes 1–5 või artikli 31 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid;

46) „täiendavad esimese taseme omavahendite instrumendid" – [CRR] artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid;

47) „teise taseme omavahendite instrumendid" – [CRR] artiklis 63 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid või allutatud laenud;

51) „asjaomased kapitaliinstrumendid" – täiendavate esimese taseme omavahendite instrumendid ja teise taseme omavahendite instrumendid;

[…]".

8. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 15 lõige 1 sätestab „Kriisilahenduse üldpõhimõtted":

„a) kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni aktsionärid katavad kahjumi esimeses järjekorras;

b) kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni võlausaldajad katavad kahjumi pärast aktsionäre vastavalt nende nõuete rahuldamise järjekorrale artikli 17 alusel, välja arvatud juhul, kui käesoleva direktiiviga on sõnaselgelt ette nähtud teisiti;

[…]

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT 2013, L 176, lk 1). Vastavalt sellele võrduvad krediidiasutuse omavahendid esimese ja teise taseme omavahendite summaga.

f) kui käesoleva määrusega ei ole sätestatud teisiti, koheldakse ühe ja sama klassi võlausaldajaid võrdselt;

g) ükski võlausaldaja ei kata kooskõlas artiklis 29 ette nähtud kaitsemeetmetega suuremat kahjumit kui see, mida ta oleks katnud juhul, kui artiklis 2 osutatud ettevõtja oleks likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses;".

9. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 17 näeb koostoimes direktiivi 2014/59/EL (edaspidi „pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv")[4] artikliga 48 ette juhuks, kui kriisilahendusnõukogu kasutab allahindamise ja konverteerimise õigust, mh ette nn vastutuse mitmeastmelisuse. Selle kohaselt tuleb kapitaliinstrumentide allahindamine ja konverteerimine kokkuvõttes läbi viia hinnangu kohaselt ette nähtud ulatuses ning teatavas järjekorras, nimelt alustades esimese taseme põhiomavahenditega, minnes edasi täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidega kuni teise taseme omavahenditeni.

10. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 esimeses lõigus on pealkirja „Kriisilahendusmenetlus" all sätestatud:

„Kriisilahendusnõukogu võtab […] kriisilahendusskeemi […] vastu ainult siis, kui ta hindab […], et järgmised eeltingimused on täidetud:

a) ettevõtja on maksejõuetu või jääb tõenäoliselt maksejõuetuks;

b) võttes arvesse ajastust ja muid asjakohaseid asjaolusid, puudub põhjendatud väljavaade, et mõni ettevõtja suhtes võetav alternatiivne erasektoripoolne meede, sealhulgas finantsinstitutsioonide kaitseskeemi meetmed, või järelevalvemeede, sealhulgas varase sekkumise meetmed või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamine või konverteerimine kooskõlas artikliga 21, aitaks ettevõtja maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida;

c) kriisilahendusmeede on vajalik avaliku huvi seisukohast vastavalt lõikele 5."

11. „Kriisilahenduse eesmärgil toimuv väärtuse hindamine" on sätestatud ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 20:

„1. Enne kriisilahenduse meetme kohta otsuse tegemist või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamist tagab kriisilahendusnõukogu, et artiklis 2 osutatud ettevõtja vara ja kohustuste väärtust hindab õiglaselt, hoolikalt ja realistlikult isik, kes on sõltumatu mis tahes ametiasutusest, sealhulgas kriisilahendusnõukogust, liikmesriigi kriisilahendusasutusest ja asjaomasest ettevõtjast.

2. Võttes arvesse lõiget 15, käsitatakse väärtuse hindamist lõplikuna, kui kõik lõigetes 1 ja 4–9 sätestatud nõuded on täidetud.

3. Kui lõike 1 kohane sõltumatu väärtuse hindamine ei ole võimalik, võib kriisilahendusnõukogu teostada artiklis 2 osutatud ettevõtja vara ja kohustuste esialgse väärtuse hindamise vastavalt käesoleva artikli lõikele 10.

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik (ELT 2014, L 173, lk 190).

4. Väärtuse hindamise eesmärk on hinnata sellise artiklis 2 osutatud ettevõtja vara ja kohustuste väärtust, mis vastab artiklites 16 ja 18 sätestatud kriisilahenduse eeltingimustele.

5. Väärtuse hindamise eesmärgid on järgmised:

a) saada teavet selleks, et teha kindlaks, kas on täidetud kriisilahenduse eeltingimused või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise tingimused;

b) saada teavet selleks, et teha otsus artiklis 2 osutatud ettevõtja suhtes võetava sobiva kriisilahenduse meetme kohta, kui kriisilahenduse eeltingimused on täidetud;

c) saada teavet selleks, et teha otsus omandiõiguse instrumentide tühistamise või nende väärtuse alandamise ulatuse kohta ning asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise ulatuse kohta, kui kasutatakse asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õigust;

[…]

f) saada teavet selleks, et teha otsus üleantava vara, õiguste, kohustuste või omandiõiguse instrumentide kohta, ja selleks, et kriisilahendusasutus saaks kindlaks määrata, mida peetakse artikli 24 lõike 2 punkti b kohaldamisel äris tavalisteks tingimusteks, kui rakendatakse ettevõtte võõrandamise vahendit;

g) tagada, et igal juhul võetakse kogu artiklis 2 osutatud ettevõtja vara vähendav kahjum täies ulatuses arvesse kriisilahenduse vahendite rakendamise või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamise ajal.

[…]

7. Väärtuse hindamise tulemusele lisatakse järgmine teave, nagu see on esitatud artiklis 2 osutatud ettevõtja raamatupidamisarvestuses ja -dokumentides:

a) artiklis 2 osutatud ettevõtja ajakohastatud bilanss ja finantsseisundit kajastav aruanne;

b) vara bilansilise väärtuse analüüs ja eeldatav maksumus;

c) artiklis 2 osutatud ettevõtja raamatupidamisarvestuses ja -dokumentides kajastatud bilansiliste ja bilansiväliste täitmata kohustuste loetelu, milles on märgitud ka vastavad laenud ja nõuete rahuldamisjärgud vastavalt artiklile 17.

[…]

9. Väärtuse hindamisel tuuakse ära võlausaldajate jagamine klassidesse vastavalt artiklis 17 osutatud nõuete rahuldamisjärkudele ning hinnang sellele, kuidas aktsionäride ja võlausaldajate iga klassi oleks eeldatavalt koheldud, kui artiklis 2 osutatud ettevõtja oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses. […]

10. Kui asja kiireloomulisust arvestades ei ole lõigetes 7 ja 9 sätestatud nõudeid võimalik täita või kui kohaldatakse lõiget 3, tuleb läbi viia esialgne hindamine. Esialgne hindamine peab vastama

lõikes 4 sätestatud nõuetele ja selles ulatuses, nagu asjaolusid arvestades on mõistlikult saavutatav, lõigetes 1, 7 ja 9 sätestatud nõuetele.

Esimeses lõigus nimetatud väärtuse esialgne hindamine peab sisaldama täiendava kahjumi puhvrit koos asjakohaste põhjendustega.

11. Kui väärtuse hindamine ei vasta kõigile lõigetes 1 ja 4–9 sätestatud nõuetele, peetakse seda esialgseks seni, kuni lõikes 1 osutatud sõltumatu isik viib läbi hindamise, mis vastab täielikult kõigile nimetatud lõigetes sätestatud nõuetele. Kõnealune lõplik järelhindamine viiakse läbi niipea, kui mõistlikult võimalik. See võidakse läbi viia lõigetes 16, 17 ja 18 osutatud väärtuse hindamisest eraldi või sellega samaaegselt ning sama sõltumatu isiku poolt, kuid kõnealune järelhindamine toimub sellest eraldiseisvalt.

Lõpliku järelhindamise eesmärk on:

a) tagada, et artiklis 2 osutatud ettevõtja vara vähendav kahjum võetakse selle ettevõtja raamatupidamisarvestuses täies ulatuses arvesse;

b) saada teavet selleks, et teha otsus taastada võlausaldajate nõuded või suurendada vastusoorituse väärtust kooskõlas käesoleva artikli lõikega 12.

12. Juhul kui lõpliku järelhindamise tulemusel on artiklis 2 osutatud ettevõtja vara hinnanguline netoväärtus suurem kui selle ettevõtja väärtuse esialgse hindamise tulemusel saadud vara hinnanguline netoväärtus, võib kriisilahendusnõukogu paluda liikmesriigi kriisilahendusasutusel teha järgmist:

a) kasutada õigust suurendada nõudeõiguste teisendamise vahendi raames võlausaldajate või asjaomaste kapitaliinstrumentide omanike alla hinnatud nõuete väärtust;

b) anda sildasutusele või vara valitsemise ettevõtjale korraldus suurendada seoses vara, õiguste ja kohustustega kriisilahendusmenetluses olevale krediidiasutusele või investeerimisühingule tehtava vastusoorituse väärtust või vastavalt olukorrale omandiõiguse instrumentide omanikele seoses nende omandiõiguse instrumentidega tehtava vastusoorituse väärtust.

13. Olenemata lõikest 1 annab lõigete 10 ja 11 kohaselt koostatud esialgne väärtuse hindamine kriisilahendusnõukogule põhjendatud aluse otsuseks võtta tarvitusele kriisilahenduse meede, sealhulgas liikmesriikide kriisilahendusasutustele korralduse andmine maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu enda kontrolli alla võtmiseks, või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamiseks.

[…]

15. Väärtuse hindamine on kriisilahenduse vahendi kohaldamist või kriisilahendusõiguste kasutamist käsitleva otsuse või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamist käsitleva otsuse lahutamatu osa. Väärtuse hindamine ei anna iseseisvat kaebeõigust, kuid selle võib vaidlustada koos kriisilahendusnõukogu otsusega.

16. Selleks et hinnata, kas aktsionäre ja võlausaldajaid oleks koheldud paremini, kui kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni suhtes oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus, tagab kriisilahendusnõukogu, et niipea, kui see on pärast kriisilahenduse

meetme või meetmete elluviimist võimalik, viib lõikes 1 osutatud sõltumatu isik läbi hindamise. Kõnealune hindamine on lõigete 1–15 kohaselt tehtavast väärtuse hindamisest eraldiseisev.

17. Lõikes 16 osutatud hindamisega tehakse kindlaks:

a) see, kuidas aktsionäre ja võlausaldajaid või asjakohaseid hoiuste tagamise skeeme oleks koheldud, kui kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni suhtes, mille puhul on kriisilahenduse meede või meetmed ellu viidud, oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus ajal, mil tehti kriisilahenduse meedet käsitlev otsus;

b) see, kuidas kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni aktsionäre ja võlausaldajaid kriisilahendusmenetluse käigus tegelikult koheldi, ning

c) see, kas käesoleva lõike punktis a osutatud kohtlemine erineb käesoleva lõike punktis b osutatud kohtlemisest.

18. Lõikes 16 osutatud hindamise käigus:

a) eeldatakse, et kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni suhtes, mille puhul on kriisilahenduse meede või meetmed ellu viidud, oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus ajal, mil tehti kriisilahenduse meedet käsitlev otsus;

b) eeldatakse, et kriisilahenduse meedet või meetmeid ei viidud ellu;

c) jäetakse arvesse võtmata mis tahes erakorralise avaliku sektori finantstoetuse andmine kriisilahendusmenetluses olevale finantsinstitutsioonile."

12. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 76 reguleerib kriisilahendusfondi kasutamist:

„1. Kohaldades kriisilahendusskeemi raames artiklis 2 osutatud ettevõtjate suhtes kriisilahendusvahendeid, võib kriisilahendusnõukogu kasutada fondi üksnes kriisilahendusvahendite tulemusliku kohaldamise tagamiseks vajalikus ulatuses järgmistel eesmärkidel:

[…]

e) et maksta hüvitist aktsionäridele või võlausaldajatele, kui pärast artikli 20 lõike 5 kohast hindamist on nad kandnud suuremat kahju kui nad oleksid kandnud pärast artikli 20 lõike 16 kohast hindamist tavalise maksejõuetusmenetluse alusel toimunud likvideerimise korral;

[…]".

III. Faktilised asjaolud

13. Apellant kohtuasjas C-874/19 P, Aeris Invest Sàrl (edaspidi „Aeris"), oli Banco Popular Español SA (edaspidi „Banco Popular") aktsionär. Apellandid kohtuasjas C-934/19 P, Algebris (UK) Ltd ja Anchorage Capital Group LLC (edaspidi „Algebris ja Anchorage"), valitsevad investeerimisfonde, kellel olid Banco Populari täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja ka teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid.

A. Kriisilahendusmenetlus

14. 7. juuni 2017. aasta otsuses [5] otsustas kriisilahendusnõukogu pärast komisjoni heakskiitu [6] algatada Banco Populari suhtes kriisilahendusmenetluse (edaspidi „kriisilahendusotsus").

15. Sellele otsusele oli eelnenud Banco Populari vara ja kohustuste hindamine ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 tähenduses. Esimese hindamise tulemuse esitas kriisilahendusnõukogu 5. juunil 2017 (edaspidi „esimene hindamine"). Kriisilahendusotsusest nähtub, et selle ese oli küsimus, kas likvideerimise tingimused olid ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 kohaselt täidetud, [7] millele kriisilahendusnõukogu vastas jaatavalt. Teise hindamise tulemuse esitas 6. juunil 2017 sõltumatu ekspert, nimelt audiitorfirma Deloitte (edaspidi „teine hindamine"). Hindamiste eesmärk oli esiteks Banco Populari vara ja kohustuste väärtuse väljaselgitamine ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 4 tähenduses, teiseks prognoos aktsionäride ja võlausaldajate kohtlemiseks tavalise maksejõuetusmenetluse läbiviimise korral ja kolmandaks hinnang selle kohta, millised varad, õigused, kohustused või omandiõiguse instrumendid tulevad arvesse ettevõtte võõrandamisel ja mida tuleb selles kontekstis mõista äris tavaliste tingimuste all. [8]

16. Deloitte viis teise hindamise läbi 12 päeva jooksul ning sai Banco Populari vara puhasväärtuseks parimal juhul kokkuvõttes 1,3 miljardit ja kõige ebasoodsama stsenaariumi korral puudujäägi 8,2 miljardit eurot, kusjuures ta pidas kõige tõenäolisemalt negatiivseks väärtuseks 2 miljardit eurot. See vahemik sisaldas Deloitte andmetel „täiendava kahjumi puhvrit, nagu näeb ette pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi [9] artikli 36 lõige 9, kuid mida ei saanud täpselt kindlaks määrata". Tema käsutuses olevat piiratud teavet ja aega silmas pidades nimetas Deloitte seda hindamist „pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artikli 36 eesmärgi seisukohalt esialgseks" [10].

17. Kriisilahendusotsusele lisati nii esimese kui ka teise hindamise tulemused.

18. Kriisilahendusotsus näeb selle punktides 5 ja 6 ette, et kõigepealt hinnatakse nulli peale esimese taseme põhiomavahendid, st eelkõige aktsiad [11], nagu ka täiendavad esimese taseme omavahendid, ning teise taseme omavahendite instrumendid konverteeritakse enne ettevõtte võõrandamise kriisilahendusvahendi kohaldamist aktsiateks.

19. Vastavalt kriisilahendusotsuse artikli 6 lõikele 1 otsustati üksikasjalikult:

„a) hinnata alla Banco Populari aktsiakapitali nimiväärtus summas 2 098 429 046 eurot, millega kaasneb Banco Populari aktsiate tühistamine 100% ulatuses;

b) seejärel konverteerida Banco Populari emiteeritud ja kriisilahendusotsuse kuupäeval käibel olevate täiendavate esimese taseme omavahendite instrumentide kogu nimiväärtus Banco Populari uuesti emiteeritud aktsiateks, „I uuteks aktsiateks";

5 Vt otsus SRB/EES/2017/08 (ELT 2017, C 222, lk 3).

6 Komisjoni 7. juuni 2017. aasta otsus (EL) 2017/1246, millega kinnitatakse Banco Popular Español S.A. kriisilahenduse skeem (ELT 2017, L 178, lk 15).

7 Otsuse SRB/EES/2017/08 punkt 43.

8 Vt otsuse SRB/EES/2017/08 punkt 42.

9 See säte vastab ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõikele 10.

10 Vastab ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklile 20.

11 Vt CRR artikli 28 lõike 1 punkt a.

c) seejärel hinnata „I uute aktsiate" nimiväärtus alla nullini, mis viib nende „I uute aktsiate" tühistamiseni 100% ulatuses,

d) ja lõpuks konverteerida Banco Populari emiteeritud ja kriisilahendusotsuse kuupäeva seisuga käibel olevate teise taseme omavahendite instrumentide kogu nimiväärtus Banco Populari uuesti emiteeritud aktsiateks („II uued aktsiad"). Asjaomased teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid konverteeritakse ümber „II uuteks aktsiateks".

20. Vastavalt kriisilahendusotsuse artikli 6 lõikele 3 tuginevad allahindamis- ja konverteerimismeetmed teisele hindamisele, mida kinnitavad sellise läbipaistva ja avatud müügiprotsessi tulemused, mille viis läbi Hispaania kriisilahendusasutus FROB.

21. Kriisilahendusotsuse artikli 6 lõikes 5 nähakse ette, et „II uued aktsiad" antakse 1 euro suuruse ostuhinna vastu üle Banco Santander SA-le (edaspidi „Banco Santander"), kusjuures nende aktsiate suhtes ei tohi olla ühelgi kolmandal isikul mis tahes õigusi. Ostja olevat juba üleandmiseks nõusoleku andnud.

22. Kriisilahendusnõukogu sai 14. juunil 2018 Deloitte'ilt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigetes 16 ja 17 ette nähtud hinnangu, mis puudutab küsimust, kas aktsionäre ja võlausaldajaid, keda kriisilahenduse meede puudutab, oleks sel juhul paremini koheldud, kui asutus oleks viinud läbi tavalise maksejõuetusmenetluse (edaspidi „kolmas hindamine").

23. Vastavalt kriisilahendusnõukogu 7. augusti 2018. aasta teatele nähtub kolmandast hindamisest, et mõjutatud aktsionäride ja võlausaldajate tegeliku kohtlemise ning selle kohtlemise vahel, mida nad oleksid saanud, kui asutuse suhtes oleks algatatud kriisilahendusmenetluse kuupäeval tavaline maksejõuetusmenetlus, puudub erinevus. Seetõttu tegi kriisilahendusnõukogu eelotsuse, et ta ei pea maksma ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 76 lõike 1 punkti e kohast hüvitist Banco Populari aktsionäridele ja võlausaldajatele.[12]

24. Banco Santanderiga ühinemine lõpetati 28. septembril 2018, mille alusel asus nimetatu täies ulatuses Banco Populari asemele.

B. Vaidluse taust

25. Aeris esitas 4. mail 2018 kriisilahendusnõukogule määruse nr 1049/2001[13] alusel dokumentidega tutvumise taotluse, nõudes muu hulgas nende dokumentidega tutvumist, mis puudutavad teisel hindamisel tehtud lõplikku järelhindamist. Pärast seda, kui mõlemad pooled olid samal ajal pooleliolevas, kriisilahendusotsuse[14] vastu suunatud hagimenetluses esitanud oma seisukohad lõpliku järelhindamise läbiviimise vajalikkuse kohta, nõudis nimetatud apellant 3. augustil 2018 ELTL artikli 265 alusel kriisilahendusnõukogult lõpliku järelhindamise läbiviimist ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses.

[12] Teadaanne seoses Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2. augusti 2018. aasta teatega oma eelotsuse kohta, kas on vaja anda hüvitist aktsionäridele ja võlausaldajatele seoses Banco Popular Español S.A. suhtes võetud kriisilahendusmeetmetega, ning arvamuse avaldamise menetluse algatamise kohta (SRB/EES/2018/132) (ELT 2018, CI 277, lk 1).

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (ELT 2001, L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331).

[14] Pooleliolev menetlus T-628/17, Aeris Invest *vs.* komisjon ja Ühtne Kriisilahendusnõukogu.

26. Kriisilahendusnõukogu keeldus sellest 14. septembri 2018. aasta kirjas (edaspidi „14. septembri 2018. aasta kiri"), osutades oma juba väljendatud õiguslikule seisukohale samal ajal toimuvas hagimenetluses.

27. Algebris ja Anchorage nõudsid kriisilahendusnõukogult 3. oktoobri 2018. aasta kirjas lõpliku järelhindamise läbiviimist ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses, sest esimene ja teine hindamine olevat olnud esialgsed.

28. Seda taotlust silmas pidades osutas kriisilahendusnõukogu 25. oktoobri 2018. aasta kirjas sellele, et ta oli oma veebilehel avaldanud kirja Deloitte'ile, milles ta esitab põhjendused, miks lõplik järelhindamine ei ole nõutav. Algebris ja Anchorage nõudsid 16. novembri 2018. aasta kirjas kriisilahendusnõukogult sõnaselget kinnitust, et ta on otsustanud lõplikku järelhindamist ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses mitte läbi viia. Seepeale vastas kriisilahendusnõukogu 18. detsembril 2018 muu hulgas, et ta väljendas oma seisukohta juba 25. oktoobri 2018. aasta kirjas ja selles on esitatud ELTL artikli 296 tähenduses põhjendused lõpliku järelhindamise tegemata jätmise otsuse kohta.

29. Sisuliselt oli kriisilahendusnõukogu mõlemal korral seisukohal, et käesoleval juhul ei ole Banco Populari suhtes lõpliku järelhindamise läbiviimine ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 kohaselt nõutav, sest sellise hindamise tulemus ei saa mõjutada Banco Populari müüki Banco Santanderile. Selle müügi abil ilmnes avatud, ausas ja läbipaistvas menetluses mh Banco Populari kui ettevõtte turuhind. Seega ei saa lõplik järelhindamine täita ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõikes 11 nimetatud eesmärke ega viia hüvitamiseni selle artikli lõike 12 tähenduses.

IV. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud otsused

30. Aeris esitas 5. oktoobril 2018 Üldkohtule ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel hagi 14. septembri 2018. aasta otsuse tühistamiseks (kohtuasi T-599/18).

31. Algebris ja Anchorage taotlesid 4. jaanuaril 2019 samuti ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel Üldkohtus kriisilahendusnõukogu otsuse – „millest teatati hagejatele 18. detsembri 2018. aasta kirjaga ja mille kohaselt ei olnud Banco Populari suhtes vaja läbi viia lõplikku järelhindamist" – tühistamist (kohtuasi T-2/19).

32. Kahe 10. oktoobril 2019 tehtud kohtumäärusega Aeris Invest *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (T-599/18, EU:T:2019:740) (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus kohtuasjas T-599/18") ning Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (T-2/19, EU:T:2019:741) (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus kohtuasjas T-2/19") jättis Üldkohus apellantide hagid mõlemal juhul vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

V. Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

33. Aeris esitas 28. novembri 2019. aasta kirjaga, mis saabus Euroopa Kohtusse samal päeval, apellatsioonkaebuse.

34. Ta palub

– tühistada vaidlustatud kohtumäärus kohtuasjas T-599/18 osas, milles hagi jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– saata kohtuasi tagasi Üldkohtule otsuse tegemiseks, nii et ta oleks seotud Euroopa Kohtu otsuses lahendatud õigusküsimustega vastavalt apellandi nõuetele esimeses kohtuastmes, ja

– jätta kohtukulude kohta otsuse tegemine edaspidiseks.

35. Kriisilahendusnõukogu vaidles apellatsioonkaebusele 18. veebruari 2019. aasta dokumendis vastu ja palub

– jätta apellatsioonkaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, igal juhul aga põhjendamatuse tõttu rahuldamata,

– teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtusse lõpliku otsuse tegemiseks,

– kolmanda võimalusena juhul, kui Euroopa Kohus teeb lõpliku otsuse, jätta hagi kohtuasjas T-599/18 Üldkohtus rahuldamata,

– mõista kohtukulud välja apellandilt, teise võimalusena otsustada apellatsioonkaebusega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

36. Algebris ja Anchorage esitasid 20. detsembri 2019. aasta kirjaga, mis saabus samal päeval Euroopa Kohtusse, apellatsioonkaebuse.

37. Nad paluvad

– tühistada kohtuasjas T-2/19 vaidlustatud kohtumääruse punkt 1,

– tühistada kohtuasjas T-2/19 vaidlustatud kohtumääruse punkt 2 ja jätta kriisilahendusnõukogu kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja apellantide kohtukulud nii esimese astme kohtumenetluses kui ka käesolevas apellatsioonimenetluses,

– tunnustada apellantide õigust esitada hagi.

38. Kriisilahendusnõukogu vaidleb sellele apellatsioonkaebusele 10. märtsil 2019 esitatud dokumendis vastu ja palub

– jätta apellatsioonkaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, igal juhul aga põhjendamatuse tõttu rahuldamata,

– teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtusse lõpliku otsuse tegemiseks,

– kolmanda võimalusena juhul, kui Euroopa Kohus teeb lõpliku otsuse, jätta Üldkohtule kohtuasjas T-2/19 esitatud hagi rahuldamata,

– mõista kohtukulud välja apellantidelt, teise võimalusena otsustada apellatsioonkaebusega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

39. Apellandid ja kriisilahendusnõukogu arutasid kohtuasjades C-874/19 P ja C-934/19 P kirjalikult asjaomaseid apellatsioonkaebusi. Kohtuasjas C-874/19 P toimus 15. aprillil 2021 kohtuistung, milles osalesid Aeris ja kriisilahendusnõukogu.

VI. Analüüs

40. Käesolevate apellatsioonikaebuste aluseks oleva vaidluse ese ei ole esimese ja teise hindamise alusel tehtud kriisilahendusotsuse õiguspärasus[15] ega nende hindamiste sisuline õigsus. Käesolevates menetlustes tahavad apellandid pigem kokkuvõttes saavutada, et kriisilahendusnõukogu teeb korralduse Banco Populari lõpliku järelhindamise läbiviimiseks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses.

41. Nimetatud sätte kohaselt viiakse lõplik järelhindamine läbi juhul, kui sellele eelnenud hindamine oli esialgne. Käesoleval juhul otsustas kriisilahendusnõukogu pärast kriisilahendusmenetluse lõppu Banco Populari suhtes, et ta ei tee lõplikku järelhindamist selle sätte tähenduses. Selle otsuse peale on esitatud esimeses kohtuastmes hagid.

42. Üldkohus ei kontrollinud seejuures vaidlustatud otsustes sisuliselt, kas kriisilahendusnõukogu on sellises olukorras nagu käesoleval juhul kohustatud tegema korralduse lõpliku järelhindamise läbiviimiseks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses. Pigem piirdus kohus menetluslikust seisukohast küsimusega, kas apellandid võivad seda üldse nõuda ning kas neil on vastavalt sellele õigus esitada hagi.

43. Kahtlemata on lõpliku järelhindamise läbiviimise nõue juba sel juhul ette välistatud, kui tegemist ei ole olukorraga, mil kriisilahendus otsustati üksnes esialgse hindamise alusel. Seega tuleb esmalt hinnata, kas esimene ja teine hindamine olid ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 tähenduses üldse „esialgsed", millele kriisilahendusnõukogu on käesolevas apellatsioonimenetlustes vastu vaielnud (selle kohta alljärgnev jaotis A).

44. Aga ka juhul, kui esimest ja teist hindamist tuleb pidada vastavalt sellele „esialgseks", eeldab lõplikust järelhindamisest keeldumise peale esitatud hagide vastuvõetavus seda, et käesolevatel asjaoludel võiks selline järelhindamine mõjutada apellantide õiguslikku olukorda. Seda on Üldkohus vaidlustatud kohtumäärustes eitanud (selle kohta alljärgnev jaotis B. 1).

45. Seega tuleb käesolevate apellatsioonkaebuste raames sisuliselt selgitada, mis on lõpliku järelhindamise tagajärjed ja eesmärk, et teha kindlaks, kas need võiksid käesoleval juhul mõjutada apellantide õiguslikku olukorda. Ühine ettepanek piirdub selle küsimuse kontrollimisega (selle kohta alljärgnev jaotis B. 2).[16]

A. Esimese ja teise hindamise esialgsus

46. Üldkohus leidis vaidlustatud kohtumäärustes, et esimene ja teine hindamine olid ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses „esialgsed" ning seega võib lõpliku järelhindamise läbiviimine olla põhimõtteliselt vajalik. Esimeses kohtuastmes lähtusid ka pooled

[15] See otsus on pigem praegu Üldkohtu menetluses oleva Aerise hagi ese kohtuasjas T-628/17 (vt selle kohta juba eespool käesoleva ettepaneku punkt 14) ning Algebrise ja Anchorage'i esitatud hagi ese kohtuasjades T-570/17 ja T-575/17.

[16] Vastavalt sellele ei käsitle käesolev ühine ettepanek kohtuasjades C-874/19 P ja C-934/19 P nende konkreetsete väidete vastuvõetavust, millele kriisilahendusnõukogu on vastu vaielnud, ega Algebrise ja Anchorage'i kaebeõiguse küsimust, esineda kohtus teatavate fondide nimel, mille kriisilahendusnõukogu on tõstatanud nii Üldkohtus kui ka kohtuasjas C-934/19 P.

ühel meelel sellest eeldusest. Euroopa Kohtu küsimusele vastamisel oli kriisilahendusnõukogu apellatsioonimenetluses siiski esimest korda seisukohal, et teine hindamine ei olnud selles mõttes esialgne ning seega ei teki üldse lõpliku järelhindamise läbiviimise küsimus.

47. Seejuures tekib aga igal juhul küsimus, kas Euroopa Kohus saab apellatsioonimenetluse etapis seda õiguslikku kvalifikatsiooni, kas esimene ja teine hindamine olid ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses esialgsed, üldse veel kontrollida, liiatigi omal algatusel (alljärgnev punkt 1). Minu arvates ei ole siiski kahtlust, et need hindamised tuleb kvalifitseerida esialgseteks (alljärgnev punkt 2.).

1. Sellise kontrolli lubatavus apellatsioonimenetluse etapis

48. Liidu kohtutes toimuva õiguspärasuse kontrolli süsteemis määravad ja piiritlevad kohtuvaidluse põhimõtteliselt üksnes pooled, kes piiritlevad seejuures vaidluse eseme. [17]

49. Apellatsioonimenetluse etapis puudutab Euroopa Kohtu kohtulik kontroll põhimõtteliselt ainult väiteid, mis on Üldkohtus juba esitatud. Väited, mida sai esitada juba Üldkohtu menetluses, kuid mida ei esitatud, ei ole apellatsioonimenetluses vastuvõetavad. [18]

50. Kriisilahendusnõukogu ei seadnud siiski esimese ja teise hindamise esialgsust esimeses kohtuastmes kahtluse alla ega muutnud seda seega vaidluse esemeks. Vastavalt sellele ei või ta apellatsioonimenetluses selles osas uusi väiteid esitada. [19]

51. Mõningaid väiteid saab või tuleb omal algatusel siiski kontrollida. [20] Euroopa Kohus võib seejuures apellatsioonimenetluses omal algatusel kontrollida väidet, mida Üldkohus oleks omalt poolt pidanud omal algatusel kontrollima. Väidet, mis puudutab otsuse materiaalset õiguspärasust ja millega heidetakse ette aluslepingute või nende rakendusnormi rikkumist ELTL artikli 263 tähenduses, võib liidu kohus seevastu ainult siis analüüsida, kui üks pool on (õigel ajal) sellele viidanud. [21]

52. Vastavalt sellele on Euroopa Kohus juba otsustanud, et vaidlustatud meetme kohaldamise tingimuse Üldkohtu poolt omal algatusel kontrollimine on sel juhul lubamatu, kui mitte ükski pool ei ole selle kohaldamise tingimuse esinemist kahtluse alla seadnud. [22]

53. Esimese ja teise hindamise ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 kohaselt esialgseks kvalifitseerimisel ei ole aga tegemist väitega, mis puudutab järelhindamise läbi viimata jätmise otsuse materiaalset õiguspärasust. Selle sätte sõnastuse kohaselt kujutab esialgse hindamise olemasolu nimelt lõpliku järelhindamise läbiviimise tingimust.

[17] 10. detsembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa jt (C-272/12 P, EU:C:2013:812, punkt 27) ja 14. novembri 2017. aasta kohtuotsus British Airways *vs.* komisjon (C-122/16 P, EU:C:2017:861, punkt 87).

[18] 23. novembri 2000. aasta kohtuotsus British Steel *vs.* komisjon (C-1/98 P, EU:C:2000:644, punkt 47); 29. aprilli 2004. aasta kohtuotsus IPK-München ja komisjon (C-199/01 P ja C-200/01 P, EU:C:2004:249, punkt 52) ning 21. septembri 2006. aasta kohtuotsus JCB Service *vs.* komisjon (C-167/04 P, EU:C:2006:594, punkt 114).

[19] Vt selle kohta ka 26. septembri 2013. aasta kohtuotsus Dow Chemical *vs.* komisjon (C-179/12 P, EU:C:2013:605, punkt 82) ja 30. aprilli 2014. aasta kohtuotsus FLSmidth *vs.* komisjon (C-238/12 P, EU:C:2014:284, punkt 42).

[20] 10. detsembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa jt (C-272/12 P, EU:C:2013:812, punkt 28) ja 14. novembri 2017. aasta kohtuotsus British Airways *vs.* komisjon (C-122/16 P, EU:C:2017:861, punkt 88).

[21] Vt 10. detsembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa jt (C-272/12 P, EU:C:2013:812, punkt 28).

[22] Vt 10. detsembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa jt (C-272/12 P, EU:C:2013:812, punkt 33).

54. Järelikult võib Euroopa Kohus esimese ja teise hindamise esialgsust ainult siis hinnata, kui selle on mõni pool Üldkohtus õiguspäraselt vaidlustanud. Niivõrd kui kriisilahendusnõukogu tegi seda apellatsioonimenetluses toimunud kohtuistungil, tuleb see väide hilinemise tõttu siiski tagasi lükata.[23] Seega langeb selle küsimuse analüüsimine käesoleval juhul ära.

2. Sisuline kontroll

55. Juhul kui Euroopa Kohus peab siiski võimalikuks hinnata veel apellatsioonimenetluses oma algatusel esimese ja teise hindamise esialgsust, käsitlen ma seda järgmiseks kui teist võimalust.

56. Selleks on esmalt tarvis selgitada hindamise toimet ja tähtsust kriisilahenduse korral (alljärgnev punkt a). Seejärel saab vastata küsimusele, kas esimest ja teist hindamist tuleb pidada esialgseks (alljärgnev punkt b).

a) Hindamise toime ja tähtsus kriisilahendusele

57. Iga kriisilahenduse käigus viiakse läbi (vähemalt) kolm raskustesse sattunud krediidiasutuse hindamist. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 20 teeb küll sõnaselgelt vahet ainult enne kriisilahendust ettevõetava hindamise (lõiked 1–10) ja pärast seda toimuva hindamise vahel (lõiked 16–18). Delegeeritud määruse (EL) 2018/345[24] põhjendusest 1 tuleneb siiski, et enne kriisilahendust ehk seega ennetavast perspektiivist tuleb läbi viia kaks erinevat hindamist. Need mõlemad hindamised võivad vastaval juhul olla ainult esialgsed.[25] Kolmanda hindamise puhul on tegemist hindamisega tagantjärele perspektiivist,[26] mida ei või siiski segamini ajada käesoleval juhul nõutava lõpliku järelhindamisega ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses.

58. Vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 5 punktile a on esimese hindamise eesmärk saada teavet selleks, et teha kindlaks, kas on täidetud kriisilahenduse eeltingimused või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise tingimused. Sel eesmärgil tuginetakse hindamisel põhiliselt asjaomase krediidiasutuse vara bilansilisele väärtusele ja kohustustele, et kindlaks teha, kas esineb või ähvardab ülemäärane bilansiline võlgnevus või maksejõuetus.[27] Teise hindamise eesmärk on eelkõige otsuse tegemine kriisilahenduse vahendi valiku ja kriisilahendusstrateegia kujundamine kohta, vt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 5 punktid b–g. Seejuures tuleb kindlaks teha vara ja kohustuste majanduslik väärtus.[28] Pärast kriisilahendusmeetmete rakendamist toimuva kolmanda hindamise eesmärk on kontrollida, kas aktsionäre või võlausaldajaid oleks tavalises maksejõuetusmenetluses paremini koheldud. Sellega tuleb tagada, et ametiasutuste sekkumise korral ei oleks ühegi võlausaldaja olukord kriisilahenduses halvem kui asjaomase krediidiasutuse likvideerimisel tavalises maksejõuetusmenetluses (nn põhimõte „no creditor worse off"). Vastasel juhul on ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 76 lõike 1 punkti e kohaselt õigus nõuda hüvitist.

[23] Vt juba käesoleva ettepaneku punkt 50.

[24] Komisjoni 14. novembri 2017. aasta delegeeritud määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks krediidiasutuste ja investeerimisühingute või üksuste varade ja kohustuste väärtuse hindamise lähtealused (ELT 2018, L 67, lk 8) (edaspidi „määrus 2018/345").

[25] Vt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõiked 3, 10 ja 11.

[26] Vt komisjoni 14. novembri 2017. aasta delegeeritud määruse (EL) 2018/344, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL regulatiivsete tehniliste standardite osas, millega määratakse kindlaks kriisilahendusmenetluse korral kohtlemise erinevuse hindamise lähtealused (ELT 2019, L 67, lk 3) (edaspidi „määrus 2018/344"), artikli 1 lõike 1 esimene lõik.

[27] Vt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 4 punktid b ja c.

[28] Vt määruse 2018/345 põhjendus 7.

59. Teisel hindamisel on kõige suurem mõju kriisilahendusotsuse konkreetsele kujundamisele ning seega aktsionäride ja võlausaldajate õiguslikule olukorrale.[29] Selle hindamise tulemus – täpsemalt asjaomase panga vara väärtuse ja kohustuste suuruse tuvastatud negatiivne vahe (edaspidi „kapitalipuudujääk") – määrab kindlaks, millises ulatuses on kapitaliinstrumentide allahindamine või konverteerimine vajalik.[30]

60. Kapitaliinstrumentide allahindamist ja konverteerimist, millega viiakse ellu kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kontseptsioon, võib nimetada pankade kriisilahenduse „keskmeks" ühtses kriisilahenduskorras (Single Resolution Mechanism). Selle loomisega tegi liidu seadusandja nimelt põhimõttelise otsuse kaasata maksejõuetuse äärel olevate pankade kahjude kandmisel maksumaksjate asemel aktsionärid ja võlausaldajad.[31] Seega loodi ühtse kriisilahenduskorraga kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kontseptsioon. Selle all tuleb mõista bilansi rekstruktureerimist, nimelt kahjumi katmist ja vajaduse korral panga rekapitaliseerimist *kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise teel*, kusjuures nende kapitaliinstrumentide omajad on asjaomase panga aktsionärid ja võlausaldajad. Selle vastand on päästmine, st kahjumi katmine ja rekapitaliseerimine *kapitalisüsti* abil, mida enamasti tehakse maksumaksja rahaga.

61. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kontseptsioon esineb ühtse kriisilahenduskorra määruses nii iseseisva kriisilahendusvahendina (artikkel 27) kui ka „kapitaliinstrumentide allahindamis- ja konverteerimisõigusena" vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklile 21.[32] Viimati nimetatu ei ole kriisilahendusvahend selle tegelikus tähenduses, kuid seda kasutatakse tavaliselt enne kolme teise kriisilahendusvahendi kohaldamist, et tagada iga kriisilahenduse korral, et kahjumi kandmisse kaasatakse mõistlikus ulatuses ka aktsionärid ja võlausaldajad. Nii oli see ka käesoleval juhul, sest kriisilahendusnõukogu viis enne ettevõtte võõrandamise vahendi kasutamist vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklile 24 läbi kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise.[33]

62. Kapitaliinstrumentide allahindamine võimaldab täpsemalt kahjumi absorbeerimist, sest sellega „vähendatakse" lihtsamalt öeldes bilansi passivat nende instrumentide nimiväärtuse võrra. Seega, kui väärtuse vähenemine esineb aktiva poolel, saab seda sel viisil bilansis tasakaalustada. Peale selle saab nn asjaomaste kapitaliinstrumentide konverteerimisega esimese taseme omavahendite instrumentideks taastada bilansis CRR artikli 92 lõikes 1 ette nähtud esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu ning sellega pank rekapitaliseerida.[34] Kui kohustused nagu teatud võlakirjad ja allutatud väärtpaberid (asjaomased kapitaliinstrumendid)[35] konverteeritakse aktsiateks (st esimese taseme põhiomavahenditeks),[36] tõuseb esimese taseme põhiomavahendite osakaal kohustustes ja seega nimetatud suhtarv.

[29] Vt selle kohta ka ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendus 63.

[30] Vt selle kohta 4. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Liaño Reig *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (C-947/19 P, EU:C:2021:172, punkt 73). See tuleneb mh ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 21 lõike 8 teisest lõigust ja lõikest 10 ning artikli 27 lõikest 13.

[31] Vt ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendus 73 ja artikli 14 lõige 2.

[32] Artikli 27 kohase kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise ja artikli 21 kohase allahindamise ja konverteerimise erinevus seisneb potentsiaalse vastutuse ulatuses: artikli 21 kohaselt saab alla hinnata ja konverteerida ainult regulatiivset omakapitali (seega esimese taseme põhiomavahendeid ja täiendavaid esimese taseme omavahendeid ning teise taseme omavahendeid), kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise korral aga põhimõtteliselt kõiki panga kohustusi kuni hoiuste tagamise piirini.

[33] Vt käesoleva ettepaneku punkt 18.

[34] Vt näiteks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 27 lõike 13 punkt b.

[35] Vt definitsiooni kohta ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 3 lõike 1 punkt 51.

[36] Vt CRR artikli 28 lõike 1 punkt a.

63. Kapitaliinstrumentide allahindamine ja konverteerimine toimub seejuures teatud järjekorras, ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 17 kohase nn vastutuse mitmeastmelisuse alusel.[37] Seejuures on põhiliselt tegemist nõuete rahuldamisjärkudega maksejõuetusmenetluses, kuid ümberpööratud korras. Järelikult kaetakse kahjum kõigepealt aktsiate allahindamisega, seejärel teatud pikaajaliste allutatud võlakirjade ja sarnaste kohustuste allahindamise ja/või konverteerimisega jne.

64. Mida suurem on teise hindamise alusel tuvastatud kapitalipuudujääk, seda ulatuslikum on ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 17 ette nähtud võlausaldajate vastutus.[38]

65. Kapitalipuudujäägi tuvastamiseks nõutav asjaomase panga vara majandusliku väärtuse ja kohustuste kindlakstegemine vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 20 sätestatud hindamisele on väga keeruline. Lisaks sõltub see suuresti teatud raamtingimustest, nagu aeg, käsutuses olevate andmete kvantiteet ja kvaliteet ning turutingimused.[39]

66. Aeg on sel juhul siiski napp, kui selgub, et panga majanduslik olukord kiiresti halveneb. Kui usaldus turul on kord kaotatud, ei saa kokkuvarisemist ilma riigi sekkumiseta enam ära hoida.[40]

67. Et seda vältida – ning sellega mõju kogu majandusele võimalikult väiksena hoida – annavad pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv ning ühtse kriisilahenduskorra määrus kokkuvarisemise *ennetamiseks* kriisilahendusasutustele väga ulatuslikud õigused. Selleks peavad nad aga eelkõige kiiresti, tõhusalt ja otsustavalt tegutseda suutma.[41]

68. Seetõttu näeb ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõige 10 ette, et kriisilahenduse kiireloomulisuse korral võib läbi viia esialgse hindamise.

b) Esimese ja teise hindamise esialgsus käesoleval juhul

69. Vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõikele 11 peetakse eelhindamist esialgseks, kui see ei vasta kõigile lõigetes 1 ja 4–9 sätestatud nõuetele; sel juhul tuleb nii pea kui võimalik läbi viia lõplik järelhindamine, mis vastab täielikult kõigile nimetatud lõigetes sätestatud nõuetele.

70. Artikli 20 lõige 1 näeb ette, et hindamise viib läbi sõltumatu ekspert. Kui see ei ole võimalik, võib selle vastavalt lõikele 3 läbi viia kriisilahendusnõukogu, kuid seda hindamist loetakse siis esialgseks. Kuna käesoleval juhul viis esimese hindamise läbi kriisilahendusnõukogu, siis ei ole selle esialgsuses kahtlust.

71. Seevastu teise hindamise viis läbi sõltumatu ekspert Deloitte. Selle hindamise „esialgseks" kvalifitseerimine sõltub ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 sõnastuse kohaselt eelkõige sellest, kas see vastab lõigetes 4–9 sätestatud tingimustele.

[37] Vt selle kohta käesoleva ettepaneku punkt 9.

[38] Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punkt 59.

[39] European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. veebruar 2019, lk 7.

[40] Vt Adolff *vs.* Eschwey, *Lastenverteilung bei der Finanzmarktstabilisierung*, ZHR 177 (2013), lk 904, 910–912; Binder, *Ausgestaltung und Umsetzung der aufsichtsrechtlichen Restrukturierung*, ZBB 2012, lk 417, 421.

[41] Vt selle kohta 6. mai 2021. aasta kohtuotsus ABLV Bank jt *vs.* Euroopa Keskpank (C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369, punkt 55).

72. Siia kuulub näiteks finantsinstitutsiooni ajakohastatud bilanss ja finantsseisundit kajastav aruanne (lõike 7 punkt a), vara bilansilise väärtuse analüüs ja eeldatav maksumus (punkt b) ning raamatupidamisarvestuses ja -dokumentides kajastatud bilansiliste ja bilansiväliste täitmata kohustuste loetelu, milles on märgitud ka vastavad laenud ja nõuete rahuldamisjärgud ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 17 tähenduses (punkt c). Kriisilahendusvahendi kohaldamisel, mis seisneb ettevõtja võõrandamises, tuleb lisaks vastavalt lõikele 8 läbi viia ettevõtja vara ja kohustuste turuväärtuse alusel tehtud analüüs. Vastavalt lõikele 9 hõlmab hindamine lõpuks võlausaldajate jagamist klassidesse vastavalt nõuete rahuldamisjärkudele ning hinnangut sellele, kuidas iga klassi oleks eeldatavalt koheldud tavalise maksejõuetusmenetluse raames.

73. Teisiti kui väidab kriisilahendusnõukogu kohtuasjas C-874/19 P toimunud kohtuistungil, ei saa siiski pelgalt asjaolust, et teine hindamine sisaldab üldjoontes kõiki neid elemente, järeldada, et see hindamine on lõplik.

74. See tuleneb juba vahetult ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 10 sõnastusest. Vastavalt sellele tuleb nimelt ka juhtudel, kui nõutava kiireloomulisuse tõttu saab läbi viia ainult esialgse hindamise, täita lõigetes 1, 4, 7 ja 9 sätestatud nõudeid – niivõrd kui see on olemasolevatel asjaoludel mõistlik ja teostatav. Teisisõnu võib selle artikli kohast hindamist ka siis pidada esialgseks, kui see vastab üldjoontes nendele nõuetele. Otsustava tähtsusega on see, kas hindamine vastab „piiranguteta" nendele nõuetele, sest ainult sellisel juhul tuleb hindamist pidada artikli 20 lõike 11 kohaselt lõplikuks.

75. Hindamise esialgsus või lõplikkus on siiski *kvalitatiivne tunnus*, millele vastavus sõltub eelkõige kasutada olevast ajast.[42] See ilmneb näiteks sellest, et olulised sätted lähtuvad asjaolust, et esialgse hinnangu aluseks on ebatäielik teave ja ebatäielikud andmed.[43] See tuleneb aga nimelt aja puudumisest nende andmete kogumiseks ja uurimiseks. Ekspertide hinnangul on panga hindamiseks vaja keskmiselt vähemalt kuus kuud.[44] Vastavalt bilansimahule ja tegevusele võib vajalik olla veel pikema perioodiga arvestamine.

76. Seega tuleb kriisilahendus tavaliselt esialgse hindamise alusel läbi viia.[45] Seetõttu näeb ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõige 13 nimelt ette, et esialgne hindamine võib olla põhjendatud alus kriisilahendusotsuse tegemiseks.[46]

77. Käesoleval juhul viidi Hispaania suuruselt kuuenda panga – mille bilansimaht on 130 miljardit eurot – hindamine, mis hõlmas väga raskesti hinnatavaid varalisi väärtusi, nagu viivislaenud, kinnisasjad ja edasilükkunud tulumaksu vara, läbi kaheteistkümne päevaga. Selle aja jooksul ei saanud aga üldse hinnata kogu vara ja kohustusi, mistõttu nimetas Deloitte ise hindamist „esialgseks".[47] Audiitorid pidid pigem kontsentreeruma olulistele varadele ja kohustustele.[48]

42 Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punkt 65.

43 Vt määruse 2018/345 artikli 6 punkt e ja European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. veebruar 2019, lk 15 ja 26.

44 Vt Philippon *vs.* Salord, *Bail-in and Bank Resolution in Europe*, International Center for Monetary and Banking Studies, 2017, lk 47.

45 Vt Wojcik, *Bail-in in the Banking Union*, CMLR 53 (2016) 91 (110); Binder, *Komplexitätsbewältigung durch Verwaltungsverfahren*, ZHR 179 (2015) 83 (120).

46 Gardella: Busch/Ferranini (väljaandjad), European Banking Union, *Bail-in and the Financing of Resolution within the SRM Framework*, 1. väljaanne 2015, 11.55.

47 Vt ka käesoleva ettepaneku punkt 16.

48 Vt de Groen, *Valuation reports in the context of banking resolution: What are the challenges*?, Economic Governance Support Unit, European Parliament, juuni 2018, PE 624.418, lk 11.

78. Esialgse hindamise puhul on selliselt tegutsemine täielikult õigustatud ning just seetõttu sisaldab ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 10 teise lõigu kohane esialgne hindamine täiendava kahjumi puhvrit.[49] Käesoleval juhul sisaldab teine hindamine vaieldamatult sellist puhvrit.

79. Selles osas väitis kriisilahendusnõukogu kohtuasjas C-874/19 P toimunud kohtuistungil täpsemalt öeldes, et ühtse kriisilahenduse määruse artikli 20 lõike 10 teise lõigu sõnastus ei välista juba ette, et ka lõplik hindamine sisaldab sellist puhvrit.

80. Sellise arusaamaga ei saa aga nõustuda. Nii tuleneb määruse 2018/345 artiklist 13, et puhvri eesmärk on sellise täiendava kahjumi katmine, mis ei ole eelneva hindamise kuupäeval veel kindel või mida ei saanud hõlmata. Vastupidi sellele peab just lõplik hindamine tagama, et varaga seotud kahjum täielikult hõlmatakse ning sildasutus või vara valitsemise ettevõtja saab teha otsuse nõuete taastamise või vastusoorituse väärtuse suurendamise kohta (ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 teine lõik). Niikaua kui on olemas täiendava kahjumi puhver, ei saa neid tuvastusi teha. Pigem saab tegeliku kapitalipuudujäägi alles siis kindlaks teha, kui kogu vara ja kohustused on täielikult ära hinnatud.

81. Sellest kõigest järeldub, et Üldkohus lähtus kokkuvõttes õigesti sellest, et esimene ja teine hindamine olid esialgsed.

B. Apellatsioonkaebused

82. Apellandid on põhiliselt seisukohal, et esialgse teise hindamise raames hinnati Banco Populari väärtus eriti puhvri tõttu kokkuvõttes selgelt liiga madalaks. Sellest tuleneb nende arvates omakorda, et tema kapitaliinstrumentide allahindamine ja/või konverteerimine ei olnud teostatud ulatuses õigustatud ja neil on seega lõpliku järelhindamise alusel õigus rahalisele hüvitisele või hüvitamisele.

1. Vaidlustatud kohtumäärused

83. Vastupidi sellele otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtumäärustes, et lõplik järelhindamine ei saa käesolevatel asjaoludel mõjutada apellantide õiguslikku olukorda. Sel põhjusel jäeti hagid vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

84. Seejuures eitas Üldkohus Algebrise ja Anchorage'i otsest puutumust ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses,[50] sest väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab see mh, et taotletud meede mõjutab otseselt hageja õiguslikku seisundit.[51] Aerise juhtumil otsustas Üldkohus, et lõpliku järelhindamise läbi viimata jätmise otsus ei kujuta endast vaidlustatavat akti ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses. Selle otsuse siduvad õiguslikud tagajärjed ei kahjusta Aerise huve tema õigusliku seisundi selge muutumise teel.[52]

[49] European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. veebruar 2019, lk 12, 26.

[50] Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 64 kohtuasjas T-2/19,

[51] 5. mai 1998. aasta kohtuotsus Glencore Grain *vs.* komisjon (C-404/96 P, EU:C:1998:196, punkt 41); 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 66) ja 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon; komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci (C-622/16 P kuni C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 42).

[52] Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 61 kohtuasjas T-599/18.

85. Seoses sellega tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on selgitanud, et viimati nimetatud nõue kattub otsese puutumuse nõudega, mis peab esinema selliste hagejate tühistamishagide korral, kes ei ole liidu asjaomase õigusakti adressaadid[53], nagu käesoleval juhul Algebris ja Anchorage. Järelikult on tekkinud õigusküsimus mõlemas kohtuasjas sama.

86. Üldkohus põhjendas oma seisukohta, et Banco Populari lõpliku järelhindamise läbiviimisel ei saa olla mingit mõju apellantide õiguslikule seisundile, põhiliselt sellega, et see ei saa käesoleval juhul täita mõnda ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 teises lõigus nimetatud eesmärki ning seega ei oleks sellel apellantide jaoks mingis mõttes tagajärgi.

87. Nimetatud lõike punkti a kohaselt peab lõplik järelhindamine esiteks tagama, et selle panga – kelle suhtes kohaldatakse kriisilahendust – vara vähendav kahjum võetakse tema raamatupidamisarvestuses täies ulatuses arvesse. Üldkohtu arvates ei ole seda eesmärki pärast Banco Populari regulatiivse kapitali täielikku allahindamist ja konverteerimist ning sellele järgnevat Banco Santanderiga ühinemist enam võimalik saavutada, sest viimati nimetatu vastutab ainult selle eest, et sel viisil üleantud vara ja kohustused on bilansis nõuetekohaselt kajastatud.[54]

88. Teisest küljest saab lõplik järelhindamine käesoleval juhul viia sama vähe ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 teise lõigu punktis b ja lõikes 12 nimetatud otsusteni. See säte näeb juhuks, kui lõplik järelhindamine viib tegeliku kapitali puudujäägi suuruse osas teistsugusele tulemusele kui esialgne hindamine, ette kaks korrigeerimisvõimalust: kui esialgse hindamise alusel kohaldati kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, saab esiteks teha otsuse taastada võlausaldajate nõuded (lõike 11 teise lõigu punkt b koostoimes lõike 12 punktiga a).[55] Teiseks võib pärast lõpliku järelhindamise läbiviimist teha otsuse suurendada selle vastusoorituse väärtust, mille sildasutus või vara valitsemise ettevõtja maksis vastutasuna vara ja kohustuste üleandmise eest (lõike 11 teise lõigu punkt b koostoimes lõike 12 punktiga b).

89. Käesolevas asjas ei ole siiski tegemist mitte ühegagi nendest juhtumitest, sest pärast allahindamis- ja konverteerimisõiguse kasutamist kriisilahendusnõukogu poolt kohaldati ettevõtte võõrandamise vahendit. Sellisel juhul ei näe ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 12 punkt b aga ette omandaja tasutud vastusoorituse tagantjärele suurendamist. Samuti ei ole nimetatud lõike punkti a kohaselt võimalik kõigi aktsiate ja asjaomaste kapitaliinstrumentide täieliku allahindamise ja konverteerimise korral ning sellele järgneval uute aktsiate kolmandale isikule üleandmisel neid uuesti taastada. Seega ei saa apellandid nõuda lõpliku järelhindamise alusel oma aktsiate või nõuete tagantjärele taastamist ega muud laadi hüvitamist.[56]

90. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 76 lõike 1 punktis e ette nähtud hüvitise maksmine oleks siiski tulnud sel juhul arvesse, kui kolmanda hindamise raames oleks tuvastatud, et apellandid pidid kriisilahenduse tõttu kandma suuremat kahju, kui nad oleksid kandnud tavalise maksejõuetusmenetluse korral. Nõutud lõplik järelhindamine ei oleks seevastu selleks sobiv alus ega saaks selles mõttes järelikult ka mõjutada apellantide õiguslikku seisundit.[57]

[53] 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 38).

[54] Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 42 kohtuasjas T-599/18 ja vaidlustatud kohtumääruse punkt 44 kohtuasjas T-2/19.

[55] Vaata hindamistulemuse tähtsuse kohta kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise ulatuse jaoks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 21 lõike 8 teine lõik ja lõige 10 ning artikli 27 lõige 13 ning käesoleva ettepaneku punkt 59.

[56] Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 46 ja 47 ja ka punktid 48–52 kohtuasjas T-599/18 ning vaidlustatud kohtumääruse punktid 48 ja 49 ja ka punktid 50–54 kohtuasjas T-2/19.

[57] Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 60 ja 61 kohtuasjas T-599/18 ning vaidlustatud kohtumääruse punktid 63 ja 64 kohtuasjas T-2/19.

2. Apellatsioonkaebuse väidete hindamine

91. Apellantide arvates on Üldkohtu selline ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigete 11 ja 12 tõlgendus väär.

92. Apellandid leiavad, et neile tuleks võrdse kohtlemise põhimõtet silmas pidades täpselt nagu asjaomastele osanikele ja aktsionäridele, kelle suhtes kohaldatakse ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõikes 12 nimetatud kriisilahendusvahendeid (sildasutuse loomine, vara eraldamine, kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine), anda õigus nõuda lõplikku järelhindamist, et saavutada nagu teistelgi oma aktsiate või nõuete taastamine või omandaja tehtud vastusoorituse suurendamine.[58] See ei saa olla pelgalt sel põhjusel välistatud, et Banco Populari kriisilahenduses kohaldati pärast kapitaliinstrumentide allahindamist ja konverteerimist ettevõtte võõrandamise vahendit.

93. Lõplik järelhindamine on selles mõttes vajalik, et saada oma omandi kaotuse eest mõistlikku hüvitist harta artikli 17 lõike 1 teise lause tähenduses, mistõttu selle tegemata jätmine mõjutaks apellantide õiguslikku seisundit. Üksnes lõplik järelhindamine annab neile võimaluse kindlaks teha, millises ulatuses nende kapitaliinstrumendid väidetavalt alusetult alla hinnati ja konverteeriti ning vastavalt kui palju tuleb neile järelikult hüvitist maksta. Nende aktsiate likvideerimisväärtuse ulatuses hüvitamise (käesoleval juhul tulemusetu) võimalus, mis oli kolmanda hindamise ese („no creditor worse off"), ei ole selleks piisav, kuna lõpliku järelhindamisega oleks võinud kaasneda nende kapitaliinstrumentide suurem väärtus.[59]

94. Apellantide argumendid põhinevad ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigete 11 ja 12 otstarbe vääral tõlgendamisel, nende lõigete mõistmiseks on enne vajalikud mõned selgitused erinevate kriisilahenduse vahendite toimimise ja kohaldamise kohta (selle kohta alljärgnev punkt a). Sellest tuleneb, et selle õigusnormi Üldkohtu-poolne tõlgendus ei ole vastuolus harta artikliga 17 (selle kohta alljärgnev punkt b) ega võrdse kohtlemise põhimõttega (selle kohta alljärgnev punkt c).

a) Kriisilahendusvahendite toimimine ja nende kohaldamine kriisilahendusnõukogu poolt

95. Ühtse kriisilahenduskorra määrus tunneb nelja kriisilahenduse vahendit[60]: ettevõtte võõrandamine (artikkel 24), sildasutuse loomine (artikkel 25), vara eraldamine (artikkel 26) ning kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine (artikkel 27).

96. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise korral, nagu juba selgitatud,[61] toimub asjaomase panga bilansi restruktureerimine kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise teel, et kohaldada seejärel nõuetekohast kriisilahendust või jätkata tegevust.[62]

58 Apellatsioonkaebuse teine väide kohtuasjas C-934/19 P.

59 Vt Algebrise ja Anchorage'i apellatsioonkaebuse esimese väite teine osa kohtuasjas C-934/19 P ja Aerise apellatsioonkaebuse teine ja kolmas väide kohtuasjas C-874/19 P.

60 Need kriisilahenduse vahendid vastavad põhiliselt pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivile, mida liikmesriikide kriisilahendusasutused kohaldavad kriisilahendusnõukogu kriisilahendusplaanide rakendamisel ja riikliku järelevalve all olevate pankade kriisilahenduse korral, vt ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendus 10.

61 Vt eespool käesoleva ettepaneku punktid 60–62.

62 Vt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 27 lõike 1 punkt a ja lõige 2.

97. Nii sildasutuse loomisel kui ka vara eraldamisel kantakse osa maksejõuetu panga varast, õigustest, kohustustest või aktsiatest tasu eest üle ametiasutuse poolt loodud ja juhitavale ettevõtjale. Selle ettevõtja eesmärk on neid võimalikult kasumlikult ja hilisemat võõrandamist silmas pidades hallata. Sildasutuse puhul jätkab see asutus esialgu siiski panga kriitiliste funktsioonide täitmist. Järele jääb nn *bad bank*, mis likvideeritakse seejärel tavaliste maksejõuetuse suhtes kohaldatavate õigusnormide kohaselt.

98. Ettevõtte võõrandamise vahend seisneb samuti maksejõuetu panga aktsiate või vara, õiguste või kohustuste üleandmises, seda siiski erasektorist pärit omandajale, kes peab selle eest samuti vastusoorituse tegema. Kui maksejõuetu pank võõrandatakse seejuures tervikuna, lakkab pank igatahes, teisiti kui sildasutuse loomise või vara eraldamise korral, sellest hetkest eksisteerimast.

99. Kriisilahendusvahendi valiku üle otsustamisel peab kriisilahendusnõukogu vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikele 5 tagama artiklis 14 nimetatud kriisilahenduse eesmärkide täitmise. Need on eelkõige kriitiliste funktsioonide jätkuva toimimise tagamine, märkimisväärsete negatiivsete tagajärgede vältimine finantsstabiilsusele ning avaliku sektori ja hoiustajate rahaliste vahendite kaitse. Kriisilahenduse eesmärkide hulka ei kuulu maksejõuetu panga aktsionäride ja võlausaldajate maksimaalselt suur kaitse. Otsuse tegemine neid eesmärke arvestava kõige sobivama kriisilahendusvahendi kohta nõuab kompleksset hindamist, mida kohus saab ainult piiratud ulatuses kontrollida.[63]

100. Vara ja kohustuste hindamine on nii otsuse tegemisel kriisilahenduse tingimustele vastamise kohta ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 tähenduses kui ka kriisilahendusvahendi valikul ainult üks paljudest tähtsust omavatest teguritest.[64] Lisaks on olulised stressitestide tulemused, jätkuvalt tegevusloa tingimustele vastamine ning eriti avalik huvi kriisilahenduse vastu, mis on mh tingitud panga seisundist kogu majanduses laiemalt ning tema tegevusest.

101. Seoses sellega väidavad apellandid nimelt õigesti, et puhvri kaasamine või suurus esialgsel hindamisel võib viia asjaomase panga kohustuste suurendamiseni, mis võib omakorda mõjutada kriisilahendusmenetluse algatamise otsuse tegemist.[65] Teisisõnu võib ülimalt ettevaatlikul esialgsel hindamisel olla oma osa selles, et tehakse kriisilahendusotsus.

102. Erinevalt apellantide argumentides väidetust ei saa apellandid lõplikku järelhindamist – isegi kui see viiks ilma puhvri kaasamiseta asjaomase panga vara suurema puhasväärtuseni kriisilahenduse ajal – kasutada selleks, et tõendada kriisilahendusotsuse vastu toimuvas menetluses esialgse hindamise sisulist ebaõigsust või kriisilahendusotsuse õigusvastasust.

103. Esiteks on esialgsele hindamisele omane mitmes suhtes esinev ebaselgus, mis muudab selle seetõttu „ebaõigeks". Teiseks tuleneb kriislahendusmääruse artikli 20 lõikest 13, et kriisilahendusotsus ei ole seetõttu õigusvastane, et see tugineb esialgsele hindamisele. Sama vähe kohustab teatud hindamistulemus kohaldama kindlat kriisilahendusvahendit. See on nii ka juhul, kui hindamisel eeldatu osutub tagantjärele liiga ettevaatlikuks.

[63] Vt ka pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artikli 85 lõige 3.

[64] Eelkõige ei nõua panga kriisilahendus üldse liigse võlakoormuse või maksejõuetuse tuvastamist, vt sellega seoses ka 6. mai 2021. aasta kohtuotsus ABLV Bank jt *vs.* Euroopa Keskpank (C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369, punkt 62).

[65] Vt selle kohta ka Gardella: Busch/Ferranini (väljaandjad), European Banking Union, *Bail-in and the Financing of Resolution within the SRM Framework*, 1. väljaanne 2015, 11.55.

104. Siinjuures seisneb põhjus selles, et vastasel juhul võetakse ühtse kriisilahenduskorra määrusega ja pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiviga loodud süsteemilt ära selle oluline stabiliseerimisülesanne. Ühtse kriisilahenduskorra määruse esmast eesmärki, milleks on finantssüsteemi stabiliseerimine ja pangakriiside mõju kogu majandusele nii väiksena hoidmine kui võimalik, saab nimelt ainult siis saavutada, kui kriisilahendusasutused saavad kiiresti, tõhusalt ja otsustavalt tegutseda.[66] Seejuures ei ole mitte viimases järjekorras tähtis turu usaldus asutuste tegutsemisevõime ja nende otsuste kehtima jäämise suhtes.[67]

105. Kuigi hagi esitamine kriislahendusotsuse vastu on seega iseenesest mõistetavalt võimalik, seisneb õiguskaitse raskuspunkt selgelt sellise hüvitamise mõistlikkuse tagantjärele kontrollimises, mida aktsionärid ja võlausaldajad võivad oma omanikuõiguste kaotamise tõttu nõuda. Seda näitlikustab pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artikli 85 lõige 4, mille kohaselt ei mõjuta kriisilahendusasutuse otsuse tühistamine mis tahes hilisemaid haldustoiminguid ega tehinguid.

106. Nagu järgmiseks tuleb siiski selgitada, ei mõjuta lõplik järelhindamine – erinevalt apellantide väidetust – seda hüvitamist.

b) Lõplik järelhindamine kui mõistliku hüvitamise alus harta artikli 17 lõike 1 teise lause tähenduses?

107. Apellandid on põhiliselt arvamusel, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõiked 11 ja 12 põhinevad harta artikli 17 lõike 1 teises lauses sätestatud õiguspõhimõttel. Kuna esialgne hindamine ei kajasta teatavatel asjaoludel õigesti asjaomase panga aktsiate ja asjaomaste kapitaliinstrumentide väärtust, tuleb tegelik majanduslik väärtus hüvitamise eesmärgil kindlaks teha selle sätte tähenduses järelhindamise teel.

108. Algebris ja Anchorage on nimelt seisukohal, et lõplik järelhindamine oleks käesoleval juhul viinud selgelt väiksema kapitali puudujäägini, mida arvesse võttes ei oleks täiendavate esimese taseme omavahendite instrumentide ja teise taseme omavahendite instrumentide allahindamine ja konverteerimine olnud vajalik.[68] Sellest järeldavad nad, et lõplik järelhindamine võiks olla hüvitamise aluseks. Aeris väidab omakorda, et lõplik järelhindamine oleks võinud käesoleval juhul viia tulemusele, et Banco Populari vara puhasväärtus oli kriisilahenduse ajal positiivne. Sel juhul oleks ka tema Banco Populari aktsiatel olnud positiivne väärtus, mis tuleks talle järelikult hüvitada.[69]

109. Seetõttu näevad artikli 20 lõiked 11 ja 12 ette, et asjaomastele aktsionäridele ja võlausaldajatele tuleb hüvitada nende instrumentide väärtus, mis tuleneb krediidiasutuse tagantjärele lõplikust järelhindamisest. See peab selle õigusnormi selgest sõnastusest kaugemale ulatuvalt kehtima sellest sõltumata, missugust kriisilahendusvahendit kohaldatakse.

110. Kui Üldkohus otsustas, et aktsiate või nõuete taastamine lõpliku järelhindamise alusel tuleb arvesse ainult kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kohaldamisel ning vastusoorituse tagantjärele suurendamine ainult vara üleandmisel sildasutusele või vara valitsemise ettevõtjale, siis rikkus ta seega õigusnormi.

66 Vt käesoleva ettepaneku punkt 67.

67 Vt selle kohta Wojcik, *Bail-in in the Banking Union*, CMLR 53 (2016) 91 (131).

68 Vt apellatsioonkaebuse esimese väite kolmas osa kohtuasjas C-934/19 P.

69 Vt apellatsioonkaebuse teine väide ja kolmanda väite teine osa kohtuasjas C-874/19 P.

111. Apellantide argumentidega tuleb selles osas nõustuda, et aktsiate allahindamist nulli peale, mis viib nende aktsiate tühistamiseni, samuti kapitaliinstrumentide allahindamist ja konverteerimist aktsiateks koos sellele järgneva uute aktsiate üleandmisega omandajale, tuleb pidada omandi äravõtmiseks. See viib asjaomaste aktsionäride ja võlausaldajate sunniviisilise, täieliku ja lõpliku omanikuseisundi kaotamiseni. Seejuures ei ole vajalik üleandmine riigile või avalik-õiguslikule asutusele.[70]

112. Omandi äravõtmise korral näeb harta artikli 17 lõike 1 teine lause ette, et see võib toimuda üksnes üldistes huvides ning omandi kaotuse eest õigeaegse ja õiglase hüvituse maksmisega.[71] See kehtib sõltumata sellest, missugust kriisilahendusvahendit on kohaldatud. Euroopa Inimõiguste Kohtu[72] praktika kohaselt on tavaliselt mõistlik turuväärtuse hüvitamine, teatud asjaoludel võib pidada mõistlikuks aga ka hüvitamist alla turuväärtuse.[73]

113. Maksejõuetu panga emiteeritud aktsiate või kapitaliinstrumentide äravõtmisel tuleb siiski pidada mõistlikuks hüvitamist likvideerimisväärtuse ulatuses, nii nagu see ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 16 kohase kolmanda hindamise raames kindlaks tehakse.[74] Sellisele hüvitamisele oleks vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 76 lõike 1 punktile e põhimõtteliselt õigus ka apellantidel. Käesoleval juhul on see õigus siiski nullilähedane, sest tavalise maksejõuetuse raames ei oleks nad saanud arvestada ühegi maksega.[75]

114. Likvideerimisväärtusest suurem hüvitamine ei oleks aga ka siis vajalik, kui asjaomase panga teise hindamise raames kindlaks tehtud vara puhasväärtus oleks kriisilahendusmenetluse ajal olnud positiivne. Teisiti kui reaalmajanduse ettevõtja puhul ei lõpe panga operatiivne jätkusuutlikkus selle tegevusala eripära tõttu alles sel hetkel, kui maksejõuetuse tingimused on täidetud – seega liigne võlakoormus või maksejõuetus.[76] Pigem saab juba alates hetkest, mil kaotatakse turu usaldus, kokkuvarisemise ära hoida ainult veel riigi sekkumine.[77] Vastavalt sellele on kriisilahenduse tingimused ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 tähenduses tavaliselt juba enne asjaomase ettevõtja maksejõuetuse saabumist täidetud,[78] kusjuures kriisilahendusnõukogul peab olema kriisilahendustingimuste olemasolu kindlakstegemisel suur kaalutlusruum.[79]

115. See tähendab ühtlasi, et alates hetkest, mil kriisilahenduse tingimused on täidetud – seega eriti siis, kui pank jääb (tõenäoliselt) maksujõuetuks –, on võrdlus likvideerimise hüpoteetilise olukorraga või tavalise maksujõuetusmenetlusega – nii nagu see kolmanda hindamise raames läbi viiakse – täielikult mõistlik, sest ilma ametiasutuse sekkumiseta oleks maksujõuetus ainus alternatiiv.

70 Vt selle kohta 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (kasutusvaldus põllumajandusmaale) (C-235/17, EU:C:2019:432, punktid 81 ja 84).

71 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (kasutusvaldus põllumajandusmaale) (C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 87).

72 Kuna harta artikkel 17 vastab EIÕK esimese lisaprotokolli artiklile 1, tuleb viimati nimetatud sätet harta artikli 52 lõike 3 kohaselt minimaalse kaitsetasemena arvesse võtta, vt 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (kasutusvaldus põllumajandusmaale) (C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 72).

73 Vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohtu 25. märtsi 1999. aasta kohtuotsus Papachelas *vs.* Kreeka (CE:ECHR:1999:0325JUD003142396, punkt 48).

74 Vt selle kohta käesoleva ettepaneku punkt 58.

75 Vt juba käesoleva ettepaneku punkt 23.

76 Vt siseturu peadirektoraadi *working document* „Discussion Paper on the Debt Write-Down Tool – Bail-in", lk 5.

77 Vt juba käesoleva ettepaneku punktid 66 ja 67.

78 Freudenthaler/Lintner, *Conditions for Taking Resolution Action and the Adoption of a Resolution Scheme*, World Bank Group (väljaandja), Bank Resolution and „Bail-in" in the EU: Selected Case Studies Pre and Post BRRD, Washington D.C. 2017, lk 106; Grünewald, *Legal challenges of bail-in*, ESCB Legal Conference 2017, Frankfurt am Main 2018, lk-d 291 ja 292.

79 Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punktid 99 ja 100.

116. See on nii isegi juhul, kui asjaomase krediidiasutuse suhteliselt positiivse majandusliku olukorra põhjal tehakse kokkuvõttes otsus, et ei viida läbi kriisilahendusmenetlust selle kitsamas tähenduses, vaid et saneerimise teostab ametiasutus.[80] Siinjuures on otsustava tähtsusega, et usalduse kaotust turul ja ähvardavat maksejõuetust arvestades ei saaks asjaomane krediidiasutus ja selle investorid seda saneerimist enam omal jõul teostada.

117. Seetõttu ei saa – teisiti, kui väidavad apellandid – lõpliku teise järelhindamise võimaliku tulemusena saadavat kapitaliinstrumentide suuremat väärtust võrreldes likvideerimisväärtusega pidada nende turuväärtuseks. Ametiasutuste sekkumist arvestades ei toimu teine hindamine „turutingimustel", st ilma ametiasutuste sekkumiseta.[81] Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 18 punkti b kohane kolmas hindamine toimub seevastu eeldusel, et kriisilahendusmeedet ei oleks kohaldatud.

118. Euroopa Kohus on seetõttu juba möönnud, et panga (tõenäolise) maksejõuetuse korral ei ole selle panga aktsionäride ja võlausaldajate olukorra võrdsustamine hüpoteetilise likvideerimise olukorraga käsitatav nende omandiõiguse riivena.[82]

119. Järelikult ei riku Üldkohtu ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigete 11 ja 12 tõlgendus, milles viidatakse hüvitamisvõimalusele kolmanda hindamise alusel vastavalt põhimõttele „no creditor worse off", harta artiklit 17. Omanikuõiguse äravõtmise mõistlik hüvitamine seisneb asjaomaste kapitaliinstrumentide likvideerimisväärtuses, mille suurus tehakse kindlaks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 16 kohase kolmanda hindamise raames. Seega ei ole lõplik järelhindamine ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses sel eesmärgil vajalik.

c) Lõplik järelhindamine nende aktsionäride ja võlausaldajatega võrdseks kohtlemiseks, kelle suhtes kohaldatakse teisi kriisilahendusvahendeid?

120. Algebris ja Anchorage väidavad lisaks, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigete 11 ja 12 selline tõlgendus on vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega.[83]

121. Apellantide juba kirjeldatud arusaama kohaselt sellest õigusnormist[84] viib Üldkohtu tõlgendus selleni, et lõikes 12 nimetatud kriisilahendusmeetmete korral – nimelt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise, sildasutuse loomise ja vara eraldamise korral – saavad asjaomased aktsionärid ja võlausaldajad kokkuvõttes oma omandi kaotuse eest suuremat hüvitist ning seega koheldakse neid paremini kui sellisel juhtumil nagu käesolevas asjas (allahindamine ja konverteerimine koos sellele järgneva ettevõtte võõrandamisega). Üksnes kolmanda hindamise alusel toimuva pelgalt likvideerimisväärtuse ulatuses hüvitamise asemel saaksid asjaomased aktsionärid ja võlausaldajad lõikes 12 sätestatud juhtudel nimelt oma kapitaliinstrumentide eest suurema hüvitise, mis tuleneb lõplikust järelhindamisest.

[80] Sellise võimaluse näevad ette ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 27 lõike 1 punkt a ja lõige 2 (kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend restruktureerimismeetmena). Maksejõuetu panga aktsionäridel ja võlausaldajatel ei ole aga õigust nõuda, et kriisilahendusasutus saneerib nende jaoks asutuse võib valib vahendi, mis viib nende jaoks eeldatavasti kõige väiksemate kahjudeni. Vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikele 4 peab kriisilahendusnõukogu palju rohkem juhinduma artiklis 14 sätestatud kriisilahenduse eesmärkidest. Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punktid 99 ja 103.

[81] Vt määruse 2018/345 artikli 10 lõiked 1–3.

[82] Vt selle kohta 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570, punktid 78 ja 79) ning 20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja Euroopa Keskpank (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punktid 73 ja 74).

[83] Apellatsioonkaebuse teine väide kohtuasjas C-934/19 P.

[84] Vt selle kohta käesoleva ettepaneku punkt 107.

122. Selles osas väidavad Algebris ja Anchorage põhiliselt, et käesoleval juhul ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 21 kohaselt läbi viidud kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise ning artikli 27 tähenduses kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi – mida on nimetatud artikli 20 lõike 12 punktis a – vahel ei ole nii olulist erinevust, et see võiks õigustada aktsiate või nõuete taastamise arvesse võtmist ainult viimati nimetatud vahendi kohaldamisel.

123. Nende argumentidega ei saa siiski nõustuda.

124. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõiked 11 ja 12 ei näe üldse ette hüvitise maksmist omandi äravõtmisel harta artikli 17 lõike 1 teise lause tähenduses, vaid sätestavad üksnes korrigeerimise võimaluse omanikuõiguste sisu muutumisel. See korrektuur – täpsemalt aktsiate või nõuete taastamine või vara või õiguste teisele ettevõtjale üleandmise eest makstava tasu suurendamine – ei ole kapitaliinstrumentide allahindamise ja konverteerimise korral koos sellele järgneva ettevõtte võõrandamisega lihtsalt võimalik. Sellega kaasneb nimelt omandi äravõtmine.[85] Kummastki aspektist ei kujuta käesolev juhtum endast seega ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigetes 11 ja 12 nimetatud juhtumitega (kohustuste ja nõuete teisendamine, sildasutuse loomine, vara eraldamine) võrreldavat stsenaariumi.

125. Näitlikustamiseks, viimati nimetatud juhtudel on aktsionärid ja võlausaldajad nende vahendite kohaldamise tõttu teatud juhtudel osanikud teises ettevõtjas, nt uues, loodud sildasustuses. Teise võimalusena võivad nende osalused olla kriisilahendusmeetme tagajärjel väiksema väärtusega, näiteks juhul, kui need kohustuste ja nõuete teisendamisel alla hinnati või kui kogu väärtusega vara eraldati või kanti üle sildasutusele, samas kui nende osalused või nõuded jäävad maksejõuetu panga varasse. Ka seda on võimalik ette kujutada, et esinevad mõlemad efektid. Nende omanikuõigusi ei võeta neilt siiski esialgu täielikult ja lõplikult ära.

126. Nendel juhtudel on järelikult veel võimalik lõpliku järelhindamise teel omanikuõiguse väärtust korrigeerida ja teatud asjaoludel on see isegi proportsionaalsuse tõttu nõutav.[86]

127. Vastupidi sellele on esiteks kõigi aktsiate ja asjaomaste kapitaliinstrumentide täieliku allahindamise ja konverteerimise ning sellele järgneva uute aktsiate üleandmise korral kolmandale isikule (seega käesoleval ettevõtte võõrandamise juhtumil) lihtsalt võimatu taastada uuesti enne seda alla hinnatud ja konverteeritud kapitaliinstrumendid. Sellise menetluse tagajärjel ei eksisteeri enam neid instrumente või neid emiteerinud ettevõtjat. Järelikult tugines Üldkohus seoses sellega õigesti asjaolule, et apellandid ei ole enam Banco Populari aktsionärid ega asjaomaste kapitaliinstrumentide omajad.[87]

128. Algebrise ja Anchorage'i argument, mille kohaselt kapitaliinstrumentide allahindamisel ja konverteerimisel ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 21 tähenduses tuleks artikli 20 lõike 12 punkti a arvestades aktsionäre ja võlausaldajaid tingimata täpselt nii kohelda kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisel, ei pea järelikult paika. Nimelt on õige, et allahindamis- ja konverteerimisõiguse kasutamine vastab suures osas kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kohaldamisele. Neid õigusi ei saa käesoleval juhul igatahes käsitada lahus ettevõtte võõrandamise vahendi kohaldamisest.[88]

[85] Vt käesoleva ettepaneku punkt 111.

[86] Vt selles tähenduses kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kohta 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570, punkt 102).

[87] Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 52 kohtuasjas T-599/18 ja vaidlustatud kohtumääruse punkt 54 kohtusjas T-2/19.

[88] 4. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Liaño Reig *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (C-947/19 P, EU:C:2021:172, punkt 70).

129. Teiseks ei saa ettevõtte võõrandamisel erasektorist pärit kolmandale isikule, teisiti kui ametiasutuse loodud sildasutuse või vara valitsemise ettevõtja puhul, vastusooritust ka tagantjärele suurendada. See saab nimelt toimuda üksnes avaliku võimu sekkumisega enne seda lepingus kindlaks määratud tingimustesse.[89] Kriisilahendusnõukogu selline õigus võiks siiski seada tõsiselt kahtluse alla ettevõtte võõrandamise vahendi tõhususe ning seega kriisilahenduse eesmärgid. Sellel vahendil on nimelt see suur eelis, et ametiasutuste riskid jäävad äärmiselt väikeseks, sest kriitiliste funktsioonide järjepidevuse tagamise ja vara kaitse võtab põhiliselt üle erasektorist pärit omandaja. Kui erasektorist pärit omandaja peaks siiski arvestama sellega, et teda võidakse tagantjärele kohustada suurema tasu maksmiseks, siis ei oleks juba selletagi maksejõuetu panga ülevõtmise kohta tehtud ja ettevõtluse seisukohalt riskantse otsuse tagajärgi üldse võimalik hoomata. On tõenäoline, et sedalaadi asjaoludel oleks kriisilahenduskontekstis vaevalt võimalik leida ettevõtte ülevõtmisest huvitatud isikuid.

130. Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõigetes 11 ja 12 nimetatud juhtudel ei ole aktsionäride ja võlausaldajate olukord võrreldav asjaomaste aktsionäride ja võlausaldajate olukorraga ettevõtte võõrandamise korral.

131. Ainult täiendavalt olgu siinkohal meenutatud, et lõpliku järelhindamise läbiviimine või läbi viimata jätmine ei saa kuidagi seada kahtluse alla otsust ettevõtte võõrandamise kohta, mis tehakse kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise, sildasustuse loomise või vara eraldamise otsuse asemel.[90] Sama vähe on õigust nõuda sellise kriisilahendusvahendi kohaldamist, mis võimaldab oodata aktsionäride ja võlausaldajate vara minimaalset kaotust, vaid pigem on määrav, milline kriisilahendusvahend viib kõige paremini ellu ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 14 sätestatud eesmärgid.[91]

132. Kui selle avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks on vajalik kapitaliinstrumentide omandi äravõtmine, tuleb selle eest maksta üksnes õigeaegset ja õiglast hüvitist[92], mida siiski – nagu on juba märkinud Üldkohus[93] ja mida on ka käesoleva ettepaneku raames[94] sõnaselgelt kirjeldatud, – ei tagata lõpliku järelhindamisega ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 tähenduses, vaid artikli 20 lõike 16 kohase kolmanda hindamisega.

133. Üldkohus ei ole järelikult ka selles mõttes õigusnormi rikkunud.

C. Kokkuvõte

134. Kokkuvõttes on Üldkohus seega õigesti sedastanud, et lõpliku järelhindamise läbiviimisel ei saaks käesolevatel asjaoludel olla mingit mõju apellantide õiguslikule seisundile. See ei saaks kaasa tuua nende aktsiate või nõuete taastamist või muu kompensatsiooni või hüvitise maksmist. Sama vähe saavad apellandid seda kriisilahendusotsuse vastu toimuvas hagimenetluses tõendamise eesmärgil kasutada.

89 Vt selle kohta ka 4. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Liaño Reig *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (C-947/19 P, EU:C:2021:172, punkt 74).

90 Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punktid 99–103.

91 Vt selle kohta juba käesoleva ettepaneku punkt 99 ja 80. joonealune märkus.

92 Vt käesoleva ettepaneku punkt 112.

93 Kohtuasjas T-599/18 vaidlustatud kohtumääruse punkt 54 jj ja kohtuasjas T-2/19 vaidlustatud kohtumääruse punkt 57 jj.

94 Vt eelkõige punkt 113 jj.

135. Lõpuks võimaldab see tulemus ka tagasi lükata apellantide argumendid, mis tuginevad põhiliselt kriisilahendusnõukogu formaalsele või objektiivsele kohustusele viia läbi ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõikest 11 tulenev järelhindamine.

136. Nii väidavad Algebris ja Anchorage oma apellatsioonkaebuse esimese väite esimeses osas kohtuasjas C-934/19 P, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 esimese lõigu kohase järelhindamise läbiviimise kohustus on tingimusteta ega sõltu eeskätt mitte sellest, et see võiks täita teises lõigus nimetatud eesmärke.

137. Sama eesmärk on Aerise apellatsioonkaebuse esimese väite esimesel ja neljandal osal kohtuasjas C-874/19 P, mille kohaselt on tema hagi vastuvõetavuseks oluline üksnes see, et lõpliku järelhindamise tegemata jätmise otsus toob endaga kaasa siduvad õiguslikud tagajärjed ja et seda ei saa kriisilahendusotsuse peale esitatud hagi raames ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 15 kohaselt enam vaidlustada. Seega rikub hagi läbi vaatamata jätmine Üldkohtu poolt tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

138. Seoses sellega tuleb siiski meenutada, et juriidilise või füüsilise isiku esitatud tühistamishagi vastuvõetavuse jaoks ei piisa sellest, et vaidlustatud otsus tekitab siduvaid õiguslikke tagajärgi. Pigem peavad selle akti siduvad õiguslikud tagajärjed puudutama hageja huve, tuues lisaks kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis.[95]

139. Teisisõnu ei anna ELTL artikkel 263 isikutele, kellel ei ole hagi esitamiseks eristaatust, võimalust nõuda liidu õigusaktide abstraktset õiguspärasuse kontrolli. See ei ole ka vastuolus harta artikliga 47, mis näeb ette üksnes õiguse esitada tõhus õiguskaitsevahend meetme vastu, mis rikub selle isiku *liidu õigusega tagatud õigusi või vabadusi*.

140. Järelikult ei saa asjaolu, et kriisilahendusnõukogul võib olla formaalne või objektiivne kohustus viia läbi ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõike 11 kohane lõplik järelhindamine, igatahes midagi muuta selles osas, et hagide vastuvõetavus Üldkohtus eeldab apellantide otsest puutumust. Eeltoodud kaalutluste kohaselt aga seda puutumust ei ole, mistõttu otsustas Üldkohus õigesti jätta hagid vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

141. Seega on apellatsioonkaebused põhjendamatud.

VII. Kulud

142. Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Käesoleval juhul on vastavalt kodukorra artikli 184 lõikele 1 koostoimes kodukorra artikli 138 lõikega 1 kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

143. Kuna apellantide väited ei ole eeltoodut arvestades põhjendatud ja kriisilahendusnõukogu on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb apellantide kohtukulud jätta nende endi kanda ja mõista nendelt välja kriisilahendusnõukogu kohtukulud.

[95] Vt 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punktid 36 ja 37).

VIII. Ettepanek otsuse tegemiseks

144. Eeltoodust lähtudes teen ma Euroopa Kohtule ettepaneku teha järgmine otsus:

1. Jätta apellatsioonkaebused Euroopa Liidu Üldkohtu 10. oktoobri 2019. aasta kohtumääruste peale kohtuasjades Aeris Invest *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (T-599/18, EU:T:2019:740) ning Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group *vs.* Ühtne Kriisilahendusnõukogu (T-2/19, EU:T:2019:741) rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud kohtuasjas C-874/19 P välja Aeris Invest Sàrl-ilt; mõista kohtukulud kohtuasjas C-934/19 P välja Algebris (UK) Ltd-lt ja Anchorage Capital Group LLC-lt.